

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres stedfortrædere Bilag Journalnummer Kontor

1 400.C.2-0 N.1
5. november

1998

Til underretning for Folketingets Europaudvalg fremsendes vedlagt Fødevareministeriets notat om Kommissionens åbningsskrivelse mod Danmark vedrørende forbud mod markedsføring af Red Bull Energy Drink.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Veterinær og Fødevaredirektoratet
J.nr. : 552.2020/3142-0001 Int. Sekr./KØ Den 5.11.1998

Til Folketingets Europaudvalg.

Notat om Kommissionens åbningsskrivelse mod Danmark vedr. forbud mod markedsføring af Red Bull Energy Drink.

Kommissionen har med skrivelse nr. SG(98)D/7577 af 9. sept. 1998 under henvisning til traktatens art 169 fremsendt åbningsskrivelse mod Danmark vedr. forbud mod markedsføring af energidrikken Red Bull i Danmark.

Kommissionen finder, at et dansk forbud mod markedsføring af produktet, som lovligt markedsføres i flertallet af fællesskabets lande, er en uberettiget handelshindring i henhold til traktatens art 30-36. Efter Kommissionens opfattelse kan en passende etikettering af produktet tilgodese den danske målsætning om at beskytte den offentlige sundhed, hvorved restriktionerne for det pågældende produkts frie bevægelighed vil blive formindsket.

Dernæst anfører Kommissionen, at Danmark har overtrådt bestemmelserne i beslutning nr. 3052/95/EF ved ikke at anmelde til Kommissionen, at man har afvist markedsføringen af Red Bull på det danske marked.

Red Bull er tilsat en række næringsstoffer (vitaminer mv.) og en betydelig mængde koffein. I henhold til dansk fødevarerlovgivning er det med henblik på at beskytte den offentlige sundhed ikke tilladt at anvende tilsætningsstoffer i fødevarer, medmindre dette er godkendt af myndighederne. Grundlaget for lovgivningen er, at det kun tillades at tilsætte kemiske stoffer til fødevarer, hvis der er et teknologisk eller ernæringsmæssigt behov, og at opfyldelsen heraf i øvrigt er toksikologisk ubetænkelig.

Tilsætningsstofgruppen næringsstoffer skal anmeldes til myndighederne forud for markedsføringen, og tilladelse gives, såfremt ovenstående kriterier er opfyldt. Det ernæringsmæssige behov vurderes ud fra kriterier, som er i fuld overensstemmelse med Codex Alimentarius principper for næringsstoftilsætning og bygger på et grundprincip, hvorefter man ikke ved "berigelse" af fødevarerne skal skabe væsentlige forskydninger i forbrugerens indtag af næringsstoffer, medmindre der er dokumenteret et behov på et solidt fagligt grundlag.

Tilsætning af næringsstoffer i fødevarer er ikke reguleret i fællesskabsretten, og bedømmelsen af, hvorvidt national lovgivning på området er i overensstemmelse med traktaten, skal således ske ud fra bestemmelserne i art. 30-36.

Fortolkningen af nævnte traktatbestemmelser bygger på retspraksis fastlagt af Domstolen ved en række kendelser på fødevarerområdet. Efter Kommissionens opfattelse, som den er fremført i åbningsskrivelsen, indebærer denne retspraksis, at medlemsstaten som betingelse for at opretholde et forbud mod markedsføring skal kunne påvise en konkret fare ved et produkt, som ikke tillades markedsført. Det har de danske myndigheder efter Kommissionens opfattelse ikke gjort vedrørende Red Bull, og Danmark handler således ifølge Kommissionen i strid med traktatens bestemmelser.

Efter regeringens opfattelse forbigår Kommissionen i sin vurdering af retspraksis, at der ved fastsættelse af lovgivningen vedrørende næringsstoffer gør sig det særlige forhold gældende, at der stadig i den internationale videnskab består betydelig usikkerhed med hensyn til spørgsmålet, om det er sundhedsmæssigt forsvarligt ved berigelse med disse stoffer at ændre balancen i forbrugernes indtag af næringsstoffer, som uden regulering kan blive langt højere end ved indtagelse af en normal sundt afbalanceret kost. Denne usikkerhed har Domstolen tidligere anerkendt eksplicit som grundlag for opretholdelse af nationale bestemmelser, som indebærer forbud mod berigelse i de tilfælde, hvor der ikke er et ernæringsmæssigt behov, jf. Sandoz-dommen. Ved opretholdelsen af forbud mod vitamintilsætning skal medlemsstaterne således ifølge Domstolen ikke påvise en konkret fare vedrørende enkeltprodukter, da en sådan opgave er umulig under de nuværende forhold. Det er som følge heraf tilstrækkeligt til overholdelse af fællesskabsretten, at medlemsstaterne alene godtgør, at der ikke eksisterer et reelt behov for næringsstofberigelsen.

Der er ikke, siden Domstolen fastlagde dette princip, skabt større klarhed i den internationale videnskab med hensyn til det sundhedsmæssigt forsvarlige i at tilsætte næringsstoffer til fødevarer i de tilfælde, hvor der ikke er dokumenteret et behov, hvorfor nævnte princip fortsat må være gældende.

Dette indebærer, at regeringen ikke er indstillet på at ændre afgørelsen vedrørende det konkrete produkt, da dette må vurderes ud fra de fastlagte kriterier på samme vis som alle andre produkter for at opretholde en ikke diskriminerende behandling af ansøgere.

Særligt vedrørende koffein finder regeringen ikke anledning til videre drøftelser angående den danske lovgivnings begrænsning i dette stofs anvendelse til 150 mg/liter i læskedrikke, idet det anføres, at koffein på nuværende tidspunkt er under vurdering i Den Videnskabelige Komité for Fødevarer, og at man derfor efter regeringens opfattelse bør afvente udtalelsen herfra, før der tages skridt til eventuelle ændringer i den faglige holdning til stoffet.

Herudover er det opfattelsen, at den danske lovgivning vedrørende næringsstoffer til fulde opfylder de øvrige principper for overholdelse af traktatens artikel 36, som Domstolen har opstillet. De danske bestemmelser indebærer således, at :

- bestemmelserne ikke udgør et totalt forbud mod markedsføring af levnedsmidler tilsat næringsstoffer,
- der ved bestemmelserne er tilrettelagt en tilgængelig procedure, som gør det muligt for den erhvervsdrivende at søge om tilladelse til markedsføring, og
- grundlaget for bestemmelserne alene er at beskytte den offentlige sundhed.

På denne baggrund vil regeringen fastholde over for Kommissionen, at dansk lovgivning vedrørende tilsætning af næringsstoffer efter dansk opfattelse er i overensstemmelse med den af Domstolen fastlagte retspraksis, og ligeledes anses for nødvendig for at opretholde det ønskede høje beskyttelsesniveau. På dette grundlag agter regeringen at afvise tilladelse til markedsføring af Red Bull med tilsætning af de omhandlede stoffer.

Vedrørende Kommissionens anvisning af, at Danmark kan tilgodese sundhedsbeskyttelses-behovet ved at kræve en passende mærkning, bemærkes, at en sådan løsning af ovennævnte grunde må anses for helt utilstrækkelig. Desuden skal det bemærkes, at såfremt tilladelse af næringsstoffer gives på det af Kommissionen fremførte grundlag, kan der komme et betydeligt antal fødevarer på markedet tilsat næringsstoffer, og selv en udførlig mærkning af disse vil på ingen måde sætte forbrugeren i stand til at vurdere oplysningerne på en måde, som gør det muligt at sammensætte en fornuftig kost for så vidt angår næringsstoffer. Derudover er det i det konkrete tilfælde et åbent spørgsmål, hvilken type mærkning Kommissionen forestiller sig for et produkt, som hævder at have egenskaber, som der efter de danske myndigheders opfattelse på ikke er belæg for.

I spørgsmålet om manglende dansk notifikation af forbuddet i medfør af de nye regler herom, skal alene bemærkes, at man ikke har notificeret Kommissionen, fordi sagen ikke er endeligt afgjort i Danmark, idet ansøger har påklaget Veterinær- og Fødevarerdirektoratets afgørelse til Fødevarerministeriets departement i henhold til gældende rekursbestemmelser.

På den beskrevne baggrund agter regeringen at besvare Kommissionens åbningsskrivelse ved at fastholde forbuddet mod markedsføringen af Red Bull, idet man henleder Kommissionens opmærksomhed på,

- at forbuddet mod markedsføring af Red Bull er i fuld overensstemmelse med de danske bestemmelser på området, og at disse regler anses for at være i overensstemmelse med EF retten, således som den kommer til udtryk i den foreliggende retspraksis,
- at regeringen af hensyn til opretholdelsen af det ønskede høje beskyttelsesniveau ikke har til hensigt at ændre på disse regler, før der foreligger resultater fra den internationale videnskab, som skaber et sikkert grundlag for at gennemføre ændringerne,
- at mærkning ikke kan sætte forbrugeren i stand til at foretage valg af fødevarer med tilsatte næringsstoffer, som giver et tilsvarende eller tilstrækkeligt beskyttelsesniveau.